

Girnt Vilmos alezredes főiskolai docens
Zsitnyár Erzsébet kpa.főiskolai adjunktus

T A J E K O Z T A T Ó

a III. Országos Környezettudományi
Diákkonferencián való részvételről

1992. május 29-31. között Szegeden a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán rendezték meg a III. Országos Környezettudományi Diákkonferenciát.

A Rio de Janeiro-i világkonferencia magyarországi felkészülési programját koordináló Nemzeti Bizottság javaslatára a Művelődési és Közoktatási Minisztérium - a felsőoktatásban és a környezeti tudatformálásban érdekelt többi intézmény, szervezet és mozgalom támogatásával - meghirdette a III. Országos Környezettudományi Diákkonferenciát. A konferenciára a környezettudományok (a természet-, a társadalom-, az agrár-, a műszaki-, az orvos- és egyéb tudományok) területén az 1990-91. és 1991-92. tanévben készült írásos pályaművekkel (TDK-dolgozat, évfolyamdolgozat, szakdolgozat) lehetett jelentkezni, melyek a szerzők kutatómunkájának eredményeit kellett tükrözzék, témájukkal kapcsolódva az időszervi környezet- és természetvédelmi problémák megoldásához.

A meghirdetett határidőre az ország különböző felsőoktatási intézményeiből 110 pályamunka érkezett be. Ezek között a honvédség felsőoktatási intézményeit sajnálatosan mindössze egy alkotás, Radnóti Zoltán, a Szolnoki Repülőügyi Főiskola 1. éves hallgatójának pályázata képviselte.

A konferencia nyolc szekcióban (környezetegészségügy, környezeti kémia, környezeti nevelés, ipari és kommunális

hulladékgazdálkodás, környezetvédelem a mezőgazdaságban és az erdőgazdaságban, környezet, társadalom, közigazdaság, ökológia, levegőszennyezés, közlekedés, zajártalmak, vizgazdálkodás, vezzennyezettség) tanácskozott, így lehetőséget biztosított a környezettudománnyal foglalkozó diákok és oktatók széleskörű eszmecseréjére.

A szervező bizottság szakmai előszűrés után döntött a pályázat végleges elfogadásáról, a konferencián történő előadás lehetőségéről. A pályázók ismertették tanulmányuk célját, tartalmát, majd a résztvevők és a zsűri kérdéseikkel, hozzászólásaikkal gazdagították azokat, így lehetőség nyílt a különböző módszerek, ismeretek, tapasztalatok bemutatására, megvilágítására. Az előadások elhangzása után a zsűri ajánlásokat fogalmazott meg a pályamunkák továbbfejlesztésére és hasznosítására.

A következőkben röviden ismertetjük a fősiskoláról benyújtott pályamű lényegi összefoglalóját.

Címe: Repülőgépek, helikopterek üzemeltetése során fellépő zajártalmak csökkentésének lehetősége

A tanulmány a repülőtechnika üzemeltetése során fellépő zajártalmakat és azok csökkentésének lehetőségeit kutatja.

A bevezetőben foglalkozik a nálunk fejlettebb országok környezetvédelmének törvényi szabályozásával, és ezek szervezési és szervezeti megvalósításával, majd kiemeli a zaj legfontosabb jellemzőit, különösen, amelyeknek mérése laboratóriumi és üzemeltetési körülmények között lehetséges volt.

A következő fejezetekben a helikopter majd a repülőgép zajforrásainak bemutatása és jellemzése található, majd a zajcsökkentés lehetőségeinek bemutatása következik.

A hallgató tanulmányai és a felhasznált irodalom alapján az alábbi következtetésre jutott:

Magyarországon a jelenleg alkalmazott zajcsökkentési eljárások és szervezési intézkedések nem elégítik ki maradtaként korunk igényeit és a jelenleg érvényben lévő szabvány által előírt zajértékek sem tarthatók be mindig.

A repülőterek környékén a lakosság zaj elleni védelmének leghatékonyabb módszere a zaj terjedésének gátló elemekkel történő megakadályozása, illetve a zajforrás és a védendő létesítmények közötti távolság növelése (ez utóbbi nem mindig oldható meg).

A hajtómű-ellenőrzések zajhatása (mely elérheti a 140 dB-t is) csökkenthető:

- erdősávval,
- különböző zajárnyékoló töltésmegoldásokkal,
- zajárnyékoló falakkal,
- zajárnyékoló épületekkel,
- a kiszolgáló állomány védelmére korszerű, egyéni, hatásos zajvédő eszközök alkalmazásával,
- német példa alapján a sugárhajtóművek zajvédő csarnokban történő próbajáratásával,
- zajvédelmi zóna kialakításával, ahol a zónába eső épületek zaj elleni szigetelését a katonai költségvetésből finanszírozzák.

A repüléssel kapcsolatos egyéb zajhatások csökkenthetők:

- korszerűbb repülőgépek üzemeltetésével,

- a repülő alapkiképzés, továbbképzés külföldön, ritkán lakott területen történő végrehajtásával,
- a kiképzés segítése, a repülési órák számának csökkentése korszerű szimulátorok alkalmazásával,
- a repülések számának korlátozása vasár- és ünnepnapokon és az esti órákban,
- sugárhajtsú repülőgépekkel TILOS legyen a 450 m alatti repülés májustól októberig, más időszakban se lépje túl a 30 percet a repülési idő.

Az egyéb károsító anyag kibocsájtásának csökkentése érdekében:

- a repülőtereken rendszeresen ellenőrizték a káros anyag kibocsájtást és ezek hatását a környezetre,
- szennyezőanyag kibocsájtást repülési szimulátorok segítségével állítsák be a legkedvezőbbre,
- alkalmazzanak környezetbarát üzemanyagokat,
- a helikopterekhez, gépjárművekhez, aggregátorokhoz azbetmentes tengelykapcsoló-tárcsákat, féktörlőket fejlesszenek ki,
- ahol lehetséges, káros anyagtól mentes korróziógátló szereket, alapozó- és lakkfestékeket alkalmazzanak,
- a higany-cink elemeket környezetbarát akkumulátorokkal helyettesítsék.

Radnóti hallgató előadását katonaruhában, jól érthetően, síkfilmekkel illusztrálva, szakszerű kifejezéseket használva, a részére biztosított 10 perc időtartamban tartotta meg.

A zsűri elnöke (Környezetvédelmi Minisztérium osztályvezetője) örömet fejezte ki, hogy a Magyar Honvédségtől is volt pályázó. A téma választását szerencsésnek és egyre idősebbnek találta.

A zsűri értékelése alapján Radnóti haligató a Búvár szerkesztőség különdiját kapta és kérték, folytassa tovább ezt az egyre inkább aktuális környezetvédelmi témát, végezen mind több mérést.

Konzulensei

Girnt Vilmos alezredes főiskolai docens
és

Zsitnyár Erzsébet hka.főiskolai adjunktus
voltak.